

Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:	
Egész évre	4 ft
Fél évre	2
Negyed évre	1

Feljels szerkesztő: **Fehér János.** Főmunkatárs: **Révész Lajos.**
Kiadóhivatal: a turóc-szt.-mártoni „Magyar Nyomda”.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőség, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalra címezve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők.

Magánhirdetések legutányosabban, árszabály szerint Hivatalos hirdetések díja: 100 szög 2 ft. ezentúl minden megkezdett száz szög 50 krali több.
Lapunk számára hirdetések elfogad a „Hörsen” ügyvédek és a „Magy. Távir. Iroda” hirdetői irodájai Budapest, Graunofuter 1. szám.

A Vaskapu megnyitása.

A Balkán kulcsa az Alduna Orsován alul három királyság határa fut össze: a magyar, szerb és a román; a Duna pedig szabad folyó, melyet megjárhat minden nemzet hajója s a mely természetalkotta vízi útja keletnek nyugat felé.

Minden hatalom, mely erre a vidékre rátette lábát, igyekezett ezt a természetes utat megtisztítani hódfő hadserege és kereskedelmi hajói számára.

Másfél ezeréves kitöltő törekvéseknek manapig el nem porlott romjai láthatók a völgyekben. Tibérius és Traján legiói örködték a héthalom örök városának itteni provinciáit. A magyar fegyverdícsőség omladékai, Lászlóvár és Galambóc s aztán a török hódítás váromjai egymás után tűnnek fel a hegyek szirtfokain és sziklaereszkedőin; melléjük sorakoznak a régi határvidék dűlendező emlékei.

Mindezek valamikor a Dunát őrizték, a hatalmas folyót, a melyre ha ráterült az éjszaka, a zugó víz morajlásától meg sem lehetett hallani a belopakodók evezőcsapásait. A római diésőség lefűtése után a nemzeteknek csak arra volt jó az Alduna, hogy kiontott vérről pirostűsák meg a fodrozó vizeket. A mit építettek: azt a háború számára építették s a Dunában fürdő hegysekig alig látszottak másra alkalmasoknak, minthogy vízmentí barlangjaikban három ország gazember népsége, csempészek s utasokra leső haramiák tanyáznak.

Széchenyi István gróf emlékezete legyen áldott! Ő gondolt e században először arra, hogy a vértelme nyomokon útát vágasson a békés kereskedelem számára. Csak egyik tervét valósította meg: a sziklába vésett utat. A másik tervének: az Alduna vízi útjának kiépítését megakadályozta az osztrák irigység, és a nemzetközi féltékenység. Még előbb pusztult el oldala mellől a nagy munkatárs, a hatalmas alkotások műszaki tervezője, Vásárhelyi Pál. A kettejük nevét e téren nem lehet elválasztani egymástól.

Európai viharok zajlottak le, új független államok alakultak a Balkánon s ebben az új szituációban európai kérdéssé nőtte ki magát a Széchenyi terve. Párisban és Berlinben foglalkoztak vele a hatalmasságok, míg végül Ausztriának és Magyarországnak mandatumot adtak arra, hogy építse ki az osztrák-olasz vasutat és szabályozza az Aldunát. Ausztriával kötött egyezség folytán a mondattannak ez a második része egészen ránk hárult s erről a megbízásról számolt be a magyar nemzet ma egy hete Európának.

Mátyás király ragyogó kora óta, im az első eset, midőn a hatalmasságok előtt úgy áll Magyarország, mint tényleg, végrehajtó erő egy nagy kulturalkotás terén. Egy civilizált hatalom, a melyet ezer év zivatarra sem el nem gyöngített, sem meg nem véltelt s van benne erő, hogy világra szóló szolgálatot tehessen a békének s a nemzetek érintkezésének. Három király és az összes nagy nemzetek diplomáciai képviselői gyűltek össze a Vaskapunál, hogy az európai megbízásról szóló beszámolásunkat lássák és hallják.

Jól esik tudnunk, az ázsiai barbárságunkat hirdető rágalimat nem cifra szóval, nem hangzatos újságikkal, hanem egyszerre, egy csapásra, nagy alkotással cáfoltuk meg. Európa diplomáciai életében való ezen szereplésünk, egyik kiemelkedő momentumma volt a megnyitás ünnepe. A másik — a kelet véres háborúgásainak idején — igen fontos momentumma az ünneplésnek az a tény, hogy Ausztria és Magyarország koronája úgy jelent meg a Vaskapunál, mint a Kelet protektora s a Kelet szabadságának természetes védője: szárnyai alatt két kisebb királyság szuverénjévé.

Ime, Hollós Mátyás utóda a Hunyadiak politikai szerepében. Mikor a török birodalom bomladozóban van, lázongások tüze ezernyi emberéletet emész, fajok háborúiból véres gőz felhőzik fel: Európa népei állig vasban, kifent acéllal kezökben, a gyilkoló eszközök egész tömegének birtokában, visszafojtott lélekzettel, lesve várják mikor csap át a háború szaladó tüze török földről a Balkánra, hogy

akkor megjelenhessenek a véres mezőkön; itt vagyunk! És ebben az időben jelenik meg a határon Magyarorszáig királya, oldalán Románia urával és Szerbia királyával: itt vagyunk mi is!

Kéz a kézben, az erő tudatával hirdetjük a béke hatalmát s átadunk a világnak egy nagy alkotást; a ki békét s a békében boldogulást akar, azt védjük, s a ki tüzet gyújt, lesz erőnk a tűzbe dobni.

De a ma egy hete lefolyt ünnepségnek nagy közgazdasági jelentősége is van. Nyugat és Kelet kereskedelme számára olcsó út nyílik meg: csatorna készült, mely a jövőendőben, ha a Duna—Oder csatorna is elkészül s belenyúlik az északi tengerbe, hatalmas ere lesz a békés munkálkodás ama vérkeringésének, a melynek világhereskedelmé a neve.

A jövőendő idők ez alkotásának alapját magyar kéz tette le.

Csak — a pénz!

Cselkő József öf. Társadalmi életünk mai viszonyai közt lehet-e csodálni, ha mindig sűrűbben oly eseteket előfordulni látunk, hogy fiatal emberek, a kik sokat ígérő életüknek alig hogy a küszöböt lépték át, már is reménytelenül tönkre mennek.

Tagadhatlan tény az, hogy e bajnak egyik főoka maga a társadalom, összes hibáival, bűnéivel együtt. Ő is oka a jellemek oly degenerációjának, a milyent oly gyakran a fiatal embereknel tapasztalunk.

A pusztító bacillus a szükséges tápláló talajban tenyészik; és a tápláló talajt teljes mérvben nyújtja az ifjúságnak a mi társadalmunk.

Azért sajnáljuk ifjúságunkat, a mely másokkal nagyobb kisértéseknek s veszélyeknek ki van téve, mint valaha, míg a vallás és morál biztos támasza kivétellett a kezéből. — Ez pedig azután a nagy társadalom hibája és bűne is, ha azszal gondolja teljesíthetni kötelességét, hogy azokat semmissíti meg, kiket ő maga, laza moráljával vesztebe csábított, döntött,

Nézünk csak kérem, hogy pusztulnak el az emberek, főleg a fiatal emberek!

A fiatal ember látja, hogy ma sok emberrel az

A „FELVIDÉKI HIRADÓ” TÁRCÁJA.

Cigánylakodalom.

Némely ember a születését, más a házasságát tartja balesetnek, sőt akad olyan halandó is, akit mindkét alkalommal baleset ér, mert nemcsak — mint mondani szokás — az atyját, hanem az apóst sem tudta jól megválasztani. — Már pedig az utóbbi különösen oly nagy baleset, mely ellen biztosítani az embernek magát nem is lehet. A dolog természetéből folyik, hogy az ily baleset megbentája az embert egész életére. —

— Az apróbb balesetek közül azonban még halandó emberre nem zúdult annyi oly rövid idő alatt, mint Bagi Pistara éppen lakodalma napján.

— Bagi Pista ugyanis a cigánybanda primása volt Szolnokban, és boldog polgári szerelemben élt nem nagyon hites, — de azért forrón szeretett élettársával Farkas Idával; kihez mindenkori pontosan beköszöntött az a bizonyos golya nénie.

Midőn azonban a polgári házasságot megszavazták, s a templomi szöszékeken folyton ez ígék hangzottak el: hogy a házasságot ezentúl nem az égben, hanem az anyakönyvvezetőnél kötik; a szerető házaspárból menten kihalt a polgári érzelm, s erős lón bennök az elhatározás, hogy a »kötendő frigye« isteni

áldást, még az utólagos jóváhagyás reményében is csak az Úr fölkeit szolgálja adhat; mert egész határozottsággal kijelenté a boldog vőlegény, s talán még boldogabb többszörös-családap, hogy a szolnoki primás nem lehet hűtelen az esztergomi — primáshoz.

Egy szép napon azután hosszú kocsisorban vonult az ifjú pár és násznépe a templom felé, hol megpecsételték azt a szeretetet, melynek immár eleven bizonyítékai ott bolyngattak borzas fejekket a szülők »holtomig és holtidőig« fogadalmaira. —

A násznép élén vígan vonult be az új pár boldogságuk szerény hajlékába, hol már víg muzsika és lakodalmi teríték várta az érkezőket. A menyasszony és vőlegény, hol egymást, hol a borzas fejű rajkókat ölelték keblükre.

A sator csak úgy hangzott a táncolók örömjátóját, — midőn jajgatások bontakoztak ki a zene diszharmoniaijából. Fejvesztetten rohant be a násznép a házba, honnan a hangok előtörték, — hát uramfia! az ajtóban mosolyogva kér bocsánatot a menyasszonytól az a bizonyos gólyanénike, hogy most az egyszer eltevesztette az ajtót, és a lakótársnál talált alkalmatoskodni.

A zene újra rázendült, s fáradhatatlan buzgalommal szögláltak ki az ételeket és italokat. Kolompár Janos főrendező, társadalmi állására nézve nyugalmazott városi cigány-bíró, üres óráiban pedig zeneművész, ki a hurok hangszereken kívül, minden szer-

számmal tudott játszani, maga járt elül a jó példával, mi sem természetesebb hat, hogy arról a közmondásról sem feledkezett meg, hogy minden szentnek maga felé hajlik a keze. Így aztán az itallal szemben is tanúsított készsége nem is tévesztette el hatását, mert immar feléldni kezdte a fölötté elröplött évek súlyát, lábait pedig tökéletesen egy véleményen voltak Galileivel, mert szemmel láthatólag bizonyították hogy »mégis mozog a föld«. —

A zene oly ellenállhatatlanul ragadta magával a lakodalmi főintézőt, hogy vén ereiben ifjú vért érzett pezsegni, s előrántva élete párját, oly tüzesen kezdte rakni a ropogósát, hogy az egész lakodalmas nép körülfogta s némi önérettel bánta a cigány-bíró part. És éppen ez okozta vesztét. Mert egy tüzes fordulatnál csak azon vette észre magát a boldog feleség hogy forog-forog, de csak egydül, legfeljebb a világ forgott még vele, — de a szerető férjét, mintha a föld elnyelte volna.

Erre minthacsak elvágta volna a szárazfa húrjait, elnémult a zene, de még a szava is elalott a lakodalmas népnek. A siri csendet megtörté a párja vesztett feleség sikoltása, s egy tucat rajkó veségek ható javajváskélese, kiket egy gyilkos pillanat apátlan árkvák tett. — A dolagnak rövid magyarzata az, hogy a kis udvarban felállított nagy sátor magába foglalta a kerítés nélküli kútat is, s a cigány-bíró hévében abba fordult bele. —

elvek olyanok, mint a ruhák, felvesszük és lerakjuk, meg is változtatjuk a ruhákat az időjárás és a szükség szerint. Az elvek felett áll a pszichos utilitarizmus, az aljas opportunizmus, a magánérdek. Látja már ő is, hogy az iskola már nem neveli az ifúságot, csak tanítja, hogy az életben mindenféle megglazult az erkölcs-ethikai kötelek; hogy a családi élet veszt bensőségéből; hogy a különböző testületek — csak érdekszövetkezettek, hogy a hitközségek csak szük körét számitják a bugzó hiveknek, hogy már nem egyszer az oltár is kénytelen szegődni a vak düh, a szenvedély szolgálataiba; hogy az állam elvont fogalom lett; a politikai pártok, a hatalom önzésének hódolnak; az egoizmus harcban van a lélek nemesebb érzelmeivel már igen gyakran a vallás hivatászerű szolgálata is.

Már pedig a mely népek morálja elvész, azt sem észbeli, sem művészi tehetsége nem mentheti meg. Ellenben az egészséges erkölcsű és erjú nemzet mindent teremteni képes a mire szüksége van.

Látja a fiatal ember a cynismus ragályának rémes terjedését, mely ellepi, beszenyezi a lelkeket; látja az ízesítő falángságot, mely megkeríteni törekszik minden érzületet, — megkerülni minden tilalmat. — Látja szegyeteljes elgyengülését a jellemzőnek, az erkölcsnek olesó arát, rohamos hanyatlását. A műhelyben, a gyűlésteremben, az irodában, szóval a hol ember emberrel, érdek érdekkel találkozik, mindenütt látja a mint durva kapzsisággal, szédeltéssel, sőt szemtelenséggel imádják az embereket az — arany borjút.

Látja hogyan ginyujnyózik az eszményt; tépiak az önzetlen, tiszta hazafias érzelmeket, eladja a becsületet, lenézik a szegénységet, porba tiporják az eszmét, kérkedni hagyják a ledréséget.

Látja, hogy a tisztességet, a lemondást, az önzetlenséget, a tiszta meggyőződést, az elvűséget semmibe se veszik; látja a külső siker dicsősítését.

A fiatal ember talán erős akarattal, vágyakkal, nagy ambícióval oly világba lép, melyben a csendes keresetet figyelmen kívül hagyva, megvetve, — ellenben a látszatot, a szédelgést ünnepele látja. A merre csak tekint, maga körül mindenütt embereket lát, kiknek tulnyomó része nem él viszonyához képest, s majd mindenki látszani akar — mint a — mi. Féktelen elvájhászart, és annak képesében mindenároni pénzszerezési vágy, — az általános jelszó. Látja hogy a szerényen s szeliden fellépő tisztességet figyelembe sem veszik, ellenben mindenki kalapját emeli, ha valamelyike azon kétes alakoknak jelenik meg, a kik a könnyűen élésnek mibusát terjesztik maguk körül. Tömegesen környözik ezt a barátok; csábító kacér nők nevetgélnek fejete és a népszerűséggel kímélják őt. A fiatal, eddig talán teljes ulti on haladt ember, mindzet látván, kilép eddigi szerény köréből; melyben ha megmarad, lassan ugyan, de biztosan alapját vehette volna boldogságának és szerencsének.

De hát ő neki rohan az általános, dühöngős örvénybe és csakhamar teljesen elveszti nemcsak a viszonyok fölötti, — de saját önralmát is.

Igy azután az aramat, az egyiket a tözsdéhez, másikat kártyaasztalhoz és totalizateurhoz ragadja. A vége pedig rendszeren a büntény és ennek következményei, vagy: az öngyilkosság.

— A kényes helyzet nem igen engedett időt az elmélkedésre, — menteni kellett itt gyorsan. A kétségbe esett násznap ott topogott a kút körül, melyből gyötrelmes sóhaj és kínos nyögés hatoltak fölfelé. — Vegre valaki, talán az egyetlen, ki még fejével tudott tisztán rendelkezni. előkerített egy kötelet, melynek vége előre elkészítette a hurkot, hogy a szerencsétlen Kolompár tegye azt derekára. — A már — már rémelyvesztett cigány-bíró a megpillantott kötélen élt mentő csillagát látta feltűnni, s a mint a hurok leért hozzá, rögtön meg is adta a jelt a felhúzásra. — Hozzá is fogott chez Faraó népe rendkívül örövel, mert most egy nem közönséges életet mentenek meg a hazának. Egymásba kapaszkodva húzták tehát a kötelet is, egymást is, de a dolog sehogyan sem akart sikerülni. Ha a kötel egy kiséf föléle jött, akkor valamelyik biztosan hanyatt esett, magával rántván a többi is, és ilyenkor egy-egy hatalmas loecsanás jelezte, hogy a szerencsétlen cigány-bíró ismét ott van, ahol az a bizonyos madt atyafi. De azért a cigány-bíró bekével látszott tűrni sorsát, mert nem hallatszott a kútból egyetlen hang sem.

Végre akadt a mentők között egy katonaviselt ember, ki belátta, hogy a verődésnek egyedül csak a feyelem hiány az oka. — A csapatot tehát felállította vonalba, ő maga pedig kommandirozott. És nem eredménytelenül, — mert egy hatalmas hurrah! kiáltással mint patakából a horogra került halat, partra rontottak

A mai világnak nézete szerint a boldogságnak, az üdvösségnek conditio sine qua nonja: a pénz!

A pénz! lett jelszónk.

Hogy ezen sorvasztó, elkölésőt megmetyező pénzsomjat némileg kilegithessük, áldozatul hozzuk neki a szellemi képességet, a szónoki tehetséget, a költői illetséget, a művészetet, sőt ha épen kell, még magát az erényt is! A lángész dicsősége csak akkor ért valamit, ha pénzt, sok pénzt szerzett. Azért a pénz daemoni szolgálataiba szegődik a nagy élme, az államférfiu, a publicista, politikus, iparos és a földhöz tapadt szegény is. Oh gyakran, igen gyakran becsülsük pénzvizonyok szerint a művész, erő, katona és egyszerű polgar dicsőségét, hirt.

Tanúja a történelem, hogy a rettenetes daemon, a pénzvagy megmetyezőjévé lett a tiszta erkölcsnek, szülőanyjává a szolgálalkéi politikai hadnak, előidezőjévé a forradalmi szellemnek, mely azután féktelen kitörésben sirba temeti a népek dicsőségét, sőt az államok fejedelmi trónját is sópri el alapostól.

Sokrates tapasztalván embertársain a rettenetes kincssomjat, eljart naponként Athen világiaciának pénzváltó asztalához és nemesebb bánásváza figyelemzette embertársait, odautalván őket, térjenek önmagukba és bánásváznak ott szorgalmasan. Mit ha tesznek, az aranyal és drágakönel sokkal becsesebb kincseknek jutnak birtokába; ertve az önismeretet, az ember nemesebb részeket, a lélek becsének megismerését, az ember erkölcsi képessége tudatát és annak alapján az emberi hivatás és rendeltetés magasztosságát.

Aranytenger örvényzik körülöttünk és a modern embereket bármily esemény — a pénz. A többi csak eszközök. A család, az éz, a tudás, a rang, a becsület, — mindezek csak eszközök.

Valóban, a pénz ma — özon.

Hat a boldogság? — No, no!

Melyik rétegeben nézzük meg az életet, hogy láthassuk, a pénz okozta boldogságot?

Lesseps lang esze, világrészeket tépett szét csatornákkal; szép milliók omlottak lábaihoz és csak az irgalom, meg a csöndes örület — mentette meg a börtönhaláltól.

Tegnap, — egy napon, — 14 kétségbeesett embert vittek be egy nagy városban az örültek házába. Hat, hany volt még szinte olyan, de a kit be nem vittek?

Az a férfi, a ki takarékpénztári könyveket csinált, hogy mindent odaadjon pénzért. Hőigyeleket egy halványan adoztak. Nem tudni, hová temette őket elevenen — a pénz. Az ott remek paripakkal futtat, a kártyaasztalon halommal torayosul előtte a pénz. De megfordult a szerencse. A pénzhájsza elvitte uradalmat, paripáit: már csak hozomra jászott. Azután jött a kölcsönzés barhonnán, barmi módon; azután a — kigolyozás és — golyó az — agyba!

Hát az a pénztáros; — hat az a bankár stb. stb. Vagy már elfelejtettük volna mindenezen, majdnem mindennapi eseményeket!

Nulla dies sine linea!

Nagy kerítő a pénz, és nem is válogatós. A napszámost becsalja a pálnak bódéba, mérget önt testébe és deliriumba hozza. A palotákban — máskép — gazdalkodik

szemük fényét. De még csak ez a viszontalans nyújtott borzasztó képet, mert a szerencsétlenek nyelve a mellén lógott, s a hurok a nyakára volt szorvua. Az elazott cigány-bíró ugyan is nem a derekára, hanem a nyakára tette a hurkot, s ezért nem jött többé a kútból egyetlen hang sem. —

Az igazi mentő-kísérletek tehát csak ezután következtek. Az egyik talpra állította és úgy rarta volna belé az életet, — a másik fejére állította és úgy masszírozta ki belőle a kütvizet, de mit sem hasznalt. — Bele üntak vegre a kísérletekbe, kivonszolták a satorból és a fűre tettették.

A gyászba borult családon kívül azonban a lakodalmas nap naprendre tért e baleset felett is; újra megszólalt a zene, és a völegény hajtogatta folyton: van-e még hatra valami?!

És az újabb meglepetés nem is várattott sokáig magára, mert a zene hangjaira a holtak hitt cigány-bíró is megmozdult. Feikéni azonban már nem bír, de utolsó óhajának, még kifejezett adott, mondván: adjatok bort, mert szomjas vagyok. Adtak is neki, hogy ne a kút vize, hanem bor vigye a más világra, mert: Cigány nem hal a vízben. —

Faraó népe azután zenezőval és nagy pompával kísérte örök nyughelyére a cigány-bíró, — az ifjú pár pedig meg fogadta, hogy többet ez életben nem csap lakodalmat. —

T. Török István.

A mamor, a mit a pénz okoz, elüt minden más-mámortól, a melynek a forrasa ott rejlik a — szívredőben, a hol az indulatok keletkeznek. — A pénz mamor nemcsak a nőknél jelentkezik, ha a forrashedz érnek, de az ugynevezett erős nemnél is.

* * *

Bizony, bizony úgy van az,

A pénz az embernek nemcsak külső sorsát, de legbensőbb lényét is befolyásolni képes, minek folytán ezen daemon hatalmába kerül úgy annyira, hogy nemcsak minden egyebet e földön, de még ön önmagát is odaveti neki áldozatul — minden megmondolás nélkül.

Olyan az mint a fata morgana, a mely a tapasztalatlan utast magához csábítja, félrevezeti és ha az ember bensejében meghasonlott: akkor nyugalmat, békét, boldogságot, a világnak összes kincsei sem nyujthatnak neki.

A pénz az embereket még arra is képes elcsábítani, a mit különben ög makog is aljasnak, rosszának s elvetemedtetnek tartani kénytelenek; és ha a figyelmével kísérő társadalmi életünket, látja, mily hihetetlen változást képes előidézni, főleg a váratlanul nyert birtok, — úgy annyira, hogy az emberek, előbbi lényüket mintegy levetkőztetve, egész metamorphosison mennek keresztül.

Igaz, hogy a pénz nagy, rendkívüli, impozáns, dolgokat képes létrehozni az ember szolgálataiban; egyesesíti a hegyeket, kiszárítja a folyókat, összeköti a világrészeket, naponként millió dolgot terem, melyek az életet szépitik és megkönyítik.

De, jaj annak, a ki a pénz urává lenni nem tud! Jaj, ha ellenkezőleg, a pénz az emberi gyarlóság urává lesz; amely az életbölcsesség, valias és moral hiányában daemonjának ellentállani többé nem képes.

Akkor tűnik föl csak a daemon igazi, rettenetes alakjában. Akkor teszi tönkre zserzámába a becsületet, a boldogságot, az életet. — A nőt a szegény s gyalázat örvénybe taszítja; felfegyverzi a gyilkosnak karját, és a kit egyszer hatalmába kerített, forgó pistolyt nyom markába. A kire hatalmát gyakorolhatja: zsarukává, föjtogatóvá válik.

Olyan a pénz démonjának hatalma, és jaj annak, a ki egyszer rajháva lett; legyen az szegény ember, a ki vakon utána rohanva, általa szegényben és halálba viték, ragadtatik; vagy legyen az dögsgazdag, milliókkal rendelkező ember, a ki a pénz daemoni természetét félreismerve, istenként imádjá azt; neki nap-nap után saját s-mások boldogságot áldozni kénytelen; és pusztító megsemmisítő vágyát végre csak saját szívének vérevel kielégíteni képes.

Buza és papiros-buza.

Irtá: Bernát István.

(Vége).

Az orvoslás módja.

Azon javaslatok közül, melyek a buza árának emelésére vonatkoznak, az ugynevezett Kanitz-féle indítvány mellett kettő van, mi általános érvényű, az egyik az ezüst értékek helyreállítása, illetőleg a bimetalizmus, a másik meg az első mintegy kiegészíti, a különbözeti üzleteknek eltörlése. A kettő nem ellenkezik, sőt Ch. W. Smith egyenesen utal arra, hogy az ezüst árának csökkenésében milyen nevezetes szerepe van a különbözeti játéknak, mely az ezüstre is kiterjed.

Az utolsó két év alatt egy bimetalizmus, valamint a szinlet üzletek ellen irányított küzdelem, neveztes eredményeket ért el. Jelentékenyebeket, mint a mire őket ellenségeik képesek tartottak. Nemcsak az Európában folyó mozgalom, hanem az amerikai előkvalasztás eddigi eredményei is abban a reményben ringatják a bimetalizmus hivat, hogy törekvések dicala közelebb van, mint ellenségeik megengedni hajlandók.

A papirosbuzaival főit játék tekintetében meg határozottabb eredményekre utaihatunk. Az utolsó két év alatt közvéleményünk arra a meggyőződésre jutott, hogy az üzérkedésnek tényleg nagy része van az árak lenyomasában. E két hosszú év alatt a merkantiilista tabon nem volt képes arra sem, hogy ezzel a terjedő meggyőződéssel szemben csak egy számbavehető elleníratot is produkált volna. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a tözsdé reformja tárgyában kidolgozott emlékiratában ezen játék ellen foglalt állást, a magyar gazdaszövetség szintén. Sőt érdekes jele az időnek, hogy a budapesti börze kebelében megindult reformmozgalom e tekintetben szintén némi eredményt bíztat. A szomszédos Ausztriában nem kevésbé el vannak keseredve a papirosbuza hatása miatt és a választási programokban mind süríbben követelik ennek megszüntetését. Amint a helyzet ma áll, azt hisszük, politikai partjaink között aig lesz egy is, mely ezen kérdés elől kitérhetne és azt agyonhallgathatná.

Franciaországban Paisantnak a versaillesi törvény

szek elnökének röpirata »Le prix du blé et les Marches Fictifs. Paris 1896« tett igen nagy és maradandó benyomást és a mint tudjuk, mióta e dolgozat megjelent, kereskedők molnárok és gazdák egyaránt elhalmozzák rokonszenvükkel. »A nemzetek nagysága, sőt léte — mondja Paisant — a mezőgazdaság helyzetétől és boldogulásától függ. A papirosbuzával üztöt visszaélések ennek megsemmisítésére irányulnak, — el kell tehát nyomni őket könyörtelenül.»

Kétségtelen, hogy a dolgoknak ezen fejlődésében a német birodalmi gyűlésnek a határidőzletek elvitelére irányuló határozata rendkívül befolyással volt. Az eredeti javaslat csakis ez utazlet megszorítását vette célba. A német gazdaságvétség azonban oly erős akciókat fejtett ki s Ruhländ röpiratának — »Zur Aufhebung der Blanko-Termingeschäfte in Getreide« — mely pár hét alatt 25 ezer példányban került forgalomba, olyan hatása volt, hogy a birodalmi tanács május hóban 200 szóval 39 ellen, a teljes eltérés mellett nyilatkozott. Ezen rendszabály a jövő év január elsején lép életbe.

Tárgyalta ezt a kérdést a most hóban nálunk megtartott nemzetközi gazdákongresszus és épen azért, hogy ez irányban kellően tájékozva legyünk, tartottuk szükségesnek vele e helyen újból részletesen foglalkozni. A győzelem kétségkívül nem lesz könnyű. Igaza van Paisantnak midőn azt állítja, hogy az a hatalom, a mit a gazdaság, a szervezett fölépés, és a megszokás ereje nyújt, jóformán mind ellenünk kezében van. Kezében van a nagy tőke, a bankok, a hitel s a hitel szervezeteinek és felhasználásának ismerete. Szemben vele fegyvertelen, félnék és szétszórt tömegék, a melyek alig tudják megérteni egymást, habár az ő közös érdekűkről van is szó. Van azonban egy rendkívül hatalmas szövetségünk és ez a visszaéléseknek napról napra világszerte mutatkozó káros hatása, amely bennünket előbb-utóbb kell, hogy győzelemre segítsen. Az idők komoly föladatai szivós munkát és komoly férfiakat követelnek, reméljük, hogy akadni fognak sorainkban olyanok, a kik ettől nem rettennek vissza és a magyar gazdák jobbaj szívvel és lélekkel csatlakoznak ahhoz a mozgalomhoz, mely a papirosbuza uralmának megtörésére világszerte megindult.

A mi szavazatunk ugyan nem dönti el a kérdést, de okvetlenül hozzá fog járulni annak reánk nézve kedvező értelemben való megakadályozásához. A börtöneknek, ha hivatusukat meg akadják oldani, maguknak is kezét kell nyújtani ahhoz, hogy megszűnjének játékbárlangokként szerepelni.

Ujra a productív munka és a nemzeti jólét eszközeivé kell fölemelkedniük, különben nem várt csapások érhetik őket és még inkább megszorodók azoknak száma, a kik, mint Hammesfahr fontebb idézett röpiratában, tagadni fogják, hogy a terménybörzék határidőzletei egyáltalán valamely jogos érdek cizigetnek ki. A szolid kereskedelemnek épen oly kevés érdeke van táplálni és fontantani az elősdiéket mint a termelőket és mit használnak az alacsony árak a fogyasztóknak, ha tönkre teszik a termelőket, a kik az ő termékeiknek fogyasztói.

A közgazdasági élet törvényeit, ép úgy, mint az erkölcsi rendet. lehet bizonyos időn át hátrébe szorítani, sokaig büntetlenül nem.

Előfizetési felhívás!

Tisztelettel kérjük azon t. előfizetőket, kiknek előfizetése m. hó végével lejárt, sziveskedjenek ez irányban mielőbb intézkedni.

Azon t. előfizetőinket, kik előfizetéseikkel hátralékban vannak, ezáltal is tisztelettel kérjük, hogy hátralékaikat kiadóhivatalunkba mielőbb eljuttatni sziveskedjenek.

A „Felvidéki Híradó” előfizetési ára:

Egész évre — — — — — 4 frt
Fél évre — — — — — 2 „

A „Felvidéki Híradó”
kiadóhivatala.

HIREINK.

— Turócmegye tanügyi állapota. Turócmegyében, a kir. tanfelügyelőségnek az 1895—96 ki évre összeállított főkönyvtársa szerint volt 8972 tanköteles gyermek, kik közül vallás szerint volt róm. katolikus 3693, hely. hitvallású 5, ágostai evangélikus 4839; A nyelv szerint magyar 359, német 1923, tót 6085. A tankötelesek közül elemi iskolába járt 5429, ismétő iskolába 711, iparos tanonc-iskolába 94, polgári iskolába 158 fős és 96 leány, felső-kereskedelmi iskolába 113; tehát összesen 6586 tanköteles járt iskolába. Iskolába nem járt 938 fős és 1448 leány, összesen 2386 tanköteles. A megyében volt jelleg szerint: 21 allami iskola és pedig 18 elemi, 2 polgári és 1 felső-kereskedelmi iskola; községi elemi iskola 4; róm. katolikus 20, ág. evangélikus 25; izraelita 4; engedélyezett magániskola 2. Volt továbbá 1 iparos tanonc-

iskola. Uj allami iskola létesült Hadvigán, Bristyán, Vrickón; róm. katolikus Draskócon, és Szucsányban. Megszűnt a Krpeláni és suttói ág. evangélikus elemi iskola tanító hiányában. A tanítási nyelv az állami és magániskolákban a magyar volt, a községi és felekezetiekben vegyes. A megyében működött 115 tanító. Ezek az iskolák jellege szerint ekként oszlanak meg: állami 39, községi 6, róm. katolikus 23, ág. evang. 39, izraelita 6, magán 2. Az 1898. XXXVIII. t.-c. értelmében képesített 92, nem képesített 23. A magyar nyelvet beszélte: anyanyelvi képességgel 30, szó- és írásban teljesen 59, keveset 13, semmit 13.

— Izraelita írtasizlettel magyar nyelven. A turócszent-mártoni izraelita hitközség rabbija, Schvare dr., az iskolás gyermekek számára minden szombaton, délután három órákor, magyar beszéddel egybekötött írtasizletet tart.

— Ó felsége névnapja. A turóc-szent-mártoni allami iskolák ifjúsága október hó 8-án, ünnepléses írtasizlettel ünnepelte Ó felsége névnapját.

— A znióvaraljai tanítóképző ifjúsága — Mohar József és Parvy Endre tanárok vezetése alatt — szeptember hó 26-án sikerült kirándulást rendezett Bajmőra az ottani Palfly-féle vár meglátogatására.

— Ima a hazáért. A »Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület« Pósa Lajosnak »Ima a hazáért« című költeményét, az iskolás gyermekek közt leendő kiosztás végett, a tanfelügyelőségnek megküldötte.

— Tanulók kirándulása. A körmöcbányai allami főreáliskola felsőbb osztályainak növendékei a mult hét első napjaiban tanulmányi kirándulást tettek Zsolnára, a hol a város ipartelepét megsemmisítették.

— Megbízás. A bristyai allami elemi iskolánál a kézimunka tanításával Gruber Józsa bízott meg a vallás- és közoktatásügyi miniszterium által.

— A tanulók és a millenium. A vallás- és közoktatásügyi miniszterium értesítette a kir. tanfelügyelőségeket hogy a milleniumi kiállítás meglátogatására céljából 1000 tanuló számára, egészen október végéig gondoskodva van s hogy ezen kirándulás még olcsóbbá van téve mint az eddigiek voltak.

— Zúgosty szab. kir. város új polgármestere. A Szalay Gyusztáv elhunytával megválasztott polgármesteri széket, Zöl om szab. kir. város külgyűlése, szeptember 26-án, a zölomti járás főosztálybírójával, Szervina Matyással töltötte be. Az új polgármester birja a város osztaltan bizalmát s így reményleni lehet, hogy e szépen fejlődő város haladása jó kezekbe van bételve.

— Értesítés. Tílesch Győző, a helybeli allami felsőkereskedelmi iskolának a most mult iskolai évben végzett növendéke, tudatja iskolatársival — lapunk útján, — hogy Bukarestben, a Polónyi-féle cégnél, mint segédpénztáros nyert alkalmazást.

— Ragadós tüdőböl. Turócmegyeve néhány községében a marhaállományt pusztító vesz mutatkozik s így szükségessé vált a gyanús községek marhaállományának megvizsgálása. A mult hét folyamán több községben történt a gyanús állatok kiasjátítása.

— A znióvaraljai faragászati iskola tanulói ezáltal megfelelőbb elméleti oktatásban fognak részesülni. A vallás és közoktatási miniszterium az elméleti tárgyak tanításával Mohar József tanítóképzőci tanárt és Ulrich Vendel gyakorlati - iskolai tanítót bízta meg. Ezzel az újabb intézkedéssel minden esetre intenzívebbé fog válni az ezen szakra készülő ifjak kiképzése, miért is felhívjuk a szülők figyelmét ezen iskolára.

— Parasztojagás. Liptó-Szent-Miklósról írja levelezőnk: A helybeli vasuti állomásra a személyvonat elutazása előtt hetvenöt munkás felálladt két ügynök ellen és hogy a lazádasnak emberélet nem esett áldozatul, csakis az állomási főnök és a vasuti tisztviselők erélyes közbenlépésének és ügyességének köszönhető. Két helybeli lakos mellékeresetként ugyanis azzal is foglalkozik, hogy munkásokat Budapestre szállít, minthogy tömeges utazás alkalmával a menetidő olcsóbb és hatvan munkás szállítása volt a vasutnal bejelentve. Midőn a munkások elfoglaltak kijelölt helyeiket, azt tapasztalták, hogy közülük még sokan kinn rekedtek, kik szinte követelték helyüket; ez pedig úgy történt, hogy a váltott jegyeken többen akartak utazni; mint a menyly személyert lett fizetve. A vagonban ülő férfi és női munkások nem akartak a kinn rekedt társaik nélkül utazni, és követelték, hogy a többieket is engedjék beszállani. De már ez ellen a hivatalnokok protestáltak, minek vége az lett, hogy a felbuzult parasztok neki mentek az ügynököknek, a kikkel csuszán elhantak volna, ha az állomási főnök egy mellékajton nem engedte őket elillanni. A felbuzult munkások erre a kaput támadták meg kit súlyosan meg is sebesítettek. Az állomási főnök azonnal kocsiit küldött a városba, mely csendőroket hozott a lazádashoz. Ezek a munkásokat leoslapították, a főkolompokat pedig bekisértek. A néző községek közül egy pár intelligens ember is fel lett jelentve, kik állítás szerint, a munkásokat igaztatták.

— A budapesti plastikon újabb látványossággal gyarapodott. A budhistik. tanat a lélekvandorlásról mutatja be megérzékítve, nagy feltűnést kelteve.

— Gabonázlet. (Reich Jenő és tarsa beti jelentése Budapest). A külföldi piacok üzletmenete barátságos, de a forgalom továbbra is kicsi. A mi piacunk arui mérsékelt aremelkedést tüntetnek fel. Buzándi 10 knyi aremelkedés konstátálható. Rozs megszáruldui, 6-20 frtot fizettek érte. Arpa 4-50—5-50. Zab 5-50—70. Tengeri 3-80 frton keltek el.

Irodalom.

A magyar harci vitézség lelkesítő nagy képe tárul fel előttünk, ha a most vett füzetet lapozgatjuk a Szalay-Baróti-féle »Magyar nemzet történeté«-nek. A 46-ik füzetben felső sorozata a törökkel vívott csatáknak vonul el előttünk írásban és gazdag, egykorú képdíszben. Rudolf királynak kedvez a harci szerencse. A török uralom fénycsillaga halványodni kezd Magyarországon és a hosszas háborúskodások után közelgünk a 1608 évhez, mely az óhajta-óhajított békét hozta, bár csak rövid időre. Ezt a füzetet egy rendkívül szép és művészes kivitelű képmelléklet díszíti »Az ifjú Tököly menekülése« címen. Székely Bertalan után. Ezen felül következik érdekesnél érdekesebb illusztrációkkal bővelkedik e füzet, u. m. Mária Krisztianna főhercegnő, Báthory Zsigmond erdélyi fejedelem neje. Mansfeld Károly herceg. Esztergom ostroma 1595-ben. Visegrád ostroma 1595-ben. Szinán nagy vezér. Tergovits ostroma 1595-ben Csata gyurgyevonál (a Hist. Chron. Pannoniae c. 1607-ben megjelent műből) Temesvár ostroma 1596-ban. Hatvan megvétele 1596. VI. Mohamed szultán. (Egykoru metszet) Eger ostroma 1596-ban. A mezőkeresztesi csata. Báthory Endre bitoros aláírása. Báthory Endre halála. Báthory Endre feje. Mihály vajda. Basta György. Basta emlékérmé. Tata visszavétele 1597-ben. Pápa visszavétele 1597-ben. Palfly Miklós a győri hős arc. képe és aláírása. Győr visszavétele 1598-ban.

A »Magyarország« ma kétségtelenül legolvasottabb politikai napilap. Pályája a folytonos emelkedés útja volt s ma már nem csak mint hírlap foglalja el a legelőkelőbb helyek egyikét, hanem igaz politikai tényezővé is lett, a mely nemcsak leírja, hanem irányozza is az események folyását. Az akciók melyeket megindított, rendre országos akciókká lettek s minden főmező kérdésben úgy professzionátus politikusként mint a nagy községek dolga megkerdeznék; »mit mond hozzá a Magyarország?« Bátor és szókimonódó, irónak kezét nem teszi bennával valamely érdeklődő az a minek igazságáról meg van győződve mindig ki neki mondani; ebben van az ereje és a specialitása. Hírszolgálati kitűnő és felhasználja a modern technica minden eszközeit. Tárca rovatait a legkiválóbb írók töltik be a kik a magyar életet írják magyarul magyar szemlebe, a Magyarország ezentúl is az lesz a mi volt, oly újsga a mely napról-napra fokozottabb mértékben elégti ki az olvasóközönség igényeit. Kezesség erre a szerkesztőség melynek élén Holló Lajos főszerkesztő, Incédy László h. szerkesztő és Bartha Miklós főmunkatárs állanak. Hogy pedig az újsga pontosan minden más napilapot jóval megelőzve jusson az olvasóközönség kezéhez, arra garancia a kitűnően szervezett kiadóhivatal. Előfizetési ára egész évre 14 frt, negyedévre 3 frt 50 s a előfizetési összeg a legalkalmasabb módon postautalványon a kiadóhivatala Budapest VIII ker. Sandor u. 2. címzendő.

Nyiltér.

(Az e rovatban foglaltakért nem vállal felelőséget a szerk.)

Báli selyemszöveteket 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér színes Henneberg-selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csíkos, kockázott, mintázott, damaszt s. a. t. (mintegy 240 különböző minőség, 2000 szín és mintázatban s. a. t. a megrendelt áru postabőr és vámmentesen a házhoz szállítva mintákat postafordítalvány küld: Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba cinizet levelekre 10 kros. levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 4

Birtokeladás.

Kis-Szocóc községben, Turócmegyében, szabó kézből adatik el

150 kataszteri holdnyi

jó minőségű birtok,

gazdasági felszereléssel és gazdasági épületekkel.

A birtok a znióvaraljai vasuti állomástól félórnyira fekszik. Az eladási módozatok iránt alilírott ad közelbéli felvilágosítást.

Turóc-Szt.-Márton, 1896. szept. hó 12-én.

Mudron Pál,

ügyvéd.

Turócvármegye alispánjától.

3807
1896 számhoz.

Versenyárgyalási hirdetés.

Belügyminiszter úr Ó Nagyméltósága folyó évi augusztus hó 19-én kelt 74.283. sz. magas elhatározásával, Turócvármegye székházán és mellékepelületén valamint a székházi telek kerítésén eszközlendő különféle javítási munkák foganatosítását úgy nem különben több rendbeli berendezési és díszítő tárgyaknak beszerzését 4634 forint 82 krajcar költségösszeg erejéig engedélyezve, e munkálatok végrehajtásának, illetőleg a berendezési és díszítő tárgyak szállításának biztosítása céljából 1896. évi november hó 23-ik napjának délelőtti 10 órájára Turócvármegye székházának gyűléstermébe zárt írásbeli versenyárgyalás hirdettetik, melyre vállalkozni kívánók ezenel meghívotnak.

Az előirányzott munkák munkanemek szerint következőleg oszolnak meg:

A) Székház épületénél.

I. Föld- és kőműves-munkák	679 frt 80 kr.
II. Ácsmunka	310 frt 87 kr.
III. Vasmunka	56 frt — kr.
IV. Cserépfedő-munka	360 frt 67 kr.
V. Bádós-munka	28 frt 92 kr.
VI. Asztalos-, lakatos- és mázó-munka	246 frt 32 kr.
VII. Szobafestő- és szoba-kárpító-munka	444 frt 51 kr.
VIII. Butor és díszítő kárpító-munka	683 frt 74 kr.
IX. Kályhas-munka	231 frt 80 kr.
X. Felszerelési tárgyak (csillárok elhelyezése)	121 frt 50 kr.
XI. Arnyékszék berendezési tárgyak (tözegető arnyékszék) és egyéb ezzel összefüggő munkák	494 frt — kr.

B) Mellék- (gazdasági) épületénél.

Különféle föld-, kőműves-, ács-, betonozó-, asztalos stb. munkák és istálló-berendezési tárgyak 491 frt 99 kr.

C) Kerítés falad és kútad.

Különféle föld-, kőműves-, asztalos és kút-munkák 484 frt 70 kr.

Ajánlatok elfogadhatnak az összes előirányzatra néve s azonkívül külön ajánlatok tehetők az A) VI., VII., VIII., IX. és X. csoportokra. Az A) I., II., III., IV., V. és VIII. B) és C) munkacsoportok külön nem választhatók, azért ezekre csakis együttes ajánlatok vétetnek figyelembe.

Az összes előirányzatra vonatkozó ajánlatok tevői kifogás nem tehetnek, ha a munka odaítélése során a külön ajánlatok tárgyát képező munkacsoportok egészen vagy részben az összes munkából barmi okból kiszakítottak.

Ajánlattevők az A) VI., VII., IX. és X. munkacsoportokra vonatkozó ajánlataikhoz mintákat, mintarajzokat és részletes, világos és pontos leírásokat tartoznak csatolni, — és pedig a VII. csoportozhoz tartozó munkák közül csupán a szobakárpító munkákra vonatkozólag a papír-kárpit mintáját (olvizöld alapon világosabb vagy sötétebb zöld rajzokkal) és a kárpítózkodó két terem menyezett-kárpitjának vázlatrajzát; — a VII. csoportozhoz tartozó (előmérték 57—61. tétel) felvett munkák munkáinak az aranyozott fakarnissok rajzát (külön az ablak, külön az ajtó karnissoké) a draperiakhoz és a falmenti párnázott padokhoz használandó bordeau vörös tiszta gyapjú plus és a rojt mintáját, az asztal bevonásához használandó vörösbőr posztó (nemez nem fogadtatik el) mintáját, a draperiak és padok rajzait, ezenkívül felmértendő a draperiakhoz felhasználandó plus szövét fessza és szélessége; — a IX. csoportba sorozott csillárok rajzai becsatlalások, a csillárok anyaga, a lámpák szerkezete és világító ereje a leírásban kiemelendő; — a X. csoportba felvett arnyékszék berendezési tárgyairól pontos rajzok és a tárgyak kiállítását valamint az anyagot fejtüntetendő leírások csatolandók.

Banatópénz gyánant az ajánlat tárgyat képező munkák előirányzati összegének 5/10-é részében vagy előlagható értékpiapórkban csatolando, az öt pecséttel lezart ajánlathoz.

Az ajánlatban számmal és betűvel világosan kirandó azon százalék nagysága, melyet ajánlattevő az előirányzati árakból leengedni hajlandó. Az árendemény a külön ajánlatok tárgyát képező munkacsoportokra néve különböző lehet, de egy munkacsoport összes munkanemére néve egy és ugyanazon százalékos mennyiségnek kell lenni.

Ajánlatok Turócvármegye Alispánjánál 1896. évi november hó 22-ik napjára fogadhatnak el. Később érkező, vagy tavitati ajánlatok figyelembevételni nem fognak.

Turócvármegye Alispánja fentartja magának a jogot, a beérkező ajánlatok közül szabadon választani, avagy azok mindenikét visszavetni, s más időben, s esetleg más úton gondoskodni a munkák végrehajtásának biztosításáról.

A vonatkozó műszaki művelet, mely áll egy előmértékből és egy költségvetésből, az itteni államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órák alatt, bármikor megtekinthető.

Kelt Turóc-Szt.-Mártonban, 1896. október hó 1-én.

Beniczky Kálmán s. k.
alispán.

4382. tk. sz. 1896.

Hirdetmény.

Znióvárjaja község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra néve, a melyekre az 1886. XXIX. és 1889. évi XXXVIII. és az 1891. XVI. t-cikkke a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t-cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1) hogy mindazok kik az 1886. XXIX. t-cikk 15. és 17. §§-ai alapján — ide értve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t-cikk 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t-cikk 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. XXXVIII. t-cikk 7. §-a és az 1891. XVI. t-cikk 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. XXIX. t-cikk 22. §-a alapján történt törések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törési keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1897. évi április hó 30-ik napjára bezárolag az illetékes Znióvárjaja kir. járásbíróhoz mint telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többletfelelembe vételni nem fog;

2) mindazok a kik az 1886. XXIX. t-cikk 16. és 18. §§-aiban eszteiben — ide értve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t-cikk 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1897. évi április hó 30-ik napjára bezárolag a fentnevezett telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többletfelelembe vételni nem fog;

3) mindazok, a kik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. XXIX. t-cikk szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármely irányban sértve vélik — ide értve azokat is, akik a tulajdोजog arányának az 1889. évi XXXVIII. t-cikk 16. §-a alapján történt bejegyzéseit sérelmesnek találják — e tekintetben felszólásukat tartalmazó kérvényüket a fent megnevezett telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1897. évi április hó 30-ik napjára bezárolag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulata után az átalakítások körbejött téves bevezetéséből származó bármintemű igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratukat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtottak, az eredeteket a fent megnevezett telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kir. járásbíróhoz mint tkvi hatóság

Turóc-Szt.-Mártonban. 1896. szeptember 27-én.

Medzihirászy,
kir. albjró.

1153. sz. 1896.

Vadászati hirdetés.

A znióvárjaja (Turócmegye) m. kir. közalapítványi uradalomhoz tartozó 8839 k. holdnyi erdőben gyakorolható vadászati jog 1897. évi január hó 1-től számított hat (6) évre, vagyis 1902. évi december hó 31-ig zárt ajánlati verseny útján haszonbérbe fogadatik.

- 1) A vadállomány: óz, nyúl, vaddisznó stb.
- 2) Az 50 kros bélyeggel és készpénzben csatolando 40 forint bánatpénzzel ellátott ajánlatok 1896. évi október hó 15-ik napjának déli 12 óraig a vallás-és közoktatásügyi m. kir. Miniszterium segédhivatali igazgatójánál (Budapest, Hold-utca 8. szám) andólók be és kijelentendő, hogy ajánlattevő a haszonbéri feltételeket ismeri és azokat föltétlenül elfogadja.
- 3) Az ajánlattevők közötti szabad választás, tekintet nélkül a beajánlott összeg nagyságára, valamint az ajánlatok elfogadásának vagy visszautasításának joga, a vallás és közoktatásügyi m. kir. Miniszternek tartatik fenn.
- 4) Később érkezett, vagy a feltételektől eltérő ajánlatok, figyelembe nem vétetnek.
- 5) A haszonbéri feltételek a vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszterium X ik (erdészeti) szakosztályában és a znióvárjaja erdőgazdálkodásnál betekintheők.

Znióvárjaja, 1896. évi szeptember hó.

M. kir.
közalap. erdőgazdálkodás.

(Uánnymat nem díjaztatik).

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok © Budapest Váci-körút 63. sz.
átal a legújtanosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzszéplőgép-készletek 2° és 12 lóerőig, továbbá járgányok, széplőgépek, tisztító-robotok, komolyozók, kaszáló- és aratógépek, boronák, szénagyűjtők.

„COLUMBIA” legjobb sorvetőgépek, szerkesztavágók, répvágók, kukorica-mozdók, daráló, őrlő-malmok.

Egytelmes acél-ekék 2 és 3 vasu ekék
és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kúdnatra ingyen és hirtmentre küldetnek.

A KÉSMÁRKAI BANK KÁLYHA- ÉS AGYAGÁRÚ-GYÁRA

NAGY-LOMNICON (Szepes-megye)

ajánlja a t. közönségnek a Közép-Kárpátokban nyert, quarodús tartalmánál fogva rendkívül tűzálló

fehér agyagból készült

ó-német majolika- és fehér agyagkályháit

kandalló és takaréktűzhelyeit,

különböző színekben és alakban,

terrakotta-épület-diszeit,

rendkívül kemény tartós anyagból, bármint rajz után,

sajtolott tűzálló tégláit.

Szolid felállítás, tartósság és fűtő-képeségért teljes kezességet vállalunk.

Nagyon jutányos árak!

Kivánatra költségvetéssel és képes árjegyzékkel szivesen szolgál a Gyárvezetőség Nagy-Lomnicon és a Késmárki Bank részv. társaság.